

Sopimuksen hiljainen muuttaminen julkisissa hankinnoissa

Annika Juhola

Esityksen rakenne

- Tutkimuskysymys
 - Hiljainen sopimus
 - Hankintasopimuksen hiljaiset muutostilanteet:
 - Väärä voittaja
 - Sopimusrikkomukset
 - Hankintasopimuksen alan muuttaminen
-

Tutkimuskysymys

Milloin hankintasopimusta on muutettu hiljaisesti siten, että kyseessä on hankintalainsäädännössä tarkoitettu olennainen muutos?

Hiljainen sopimus

- Hiljainen sopimus ilmenee olosuhteista
 - Hiljaisen sopimuksen olemassaolo tai sopimuksen mukaisesta oikeudesta luopuminen päätellään osapuolten toimista, kuten tietyn asiantilan pitkäaikaisesta hyväksymisestä tai osapuolten yhteistoiminnassaan vakiintuneesti noudattamasta menettelystä (KKO:2012:86)
 - Neuvotteluiden jälkeen jatketaan suoraan sopimuksen täyttämiseen, vaikka varsinaista sopimusta ei ole tehty
 - Määräaikaista sopimusta jatketaan sen päättymisen jälkeen
 - Myös hankintasopimus voi syntyä hiljaisesti (hankintalain 154 §:n 2 momentti)
-

Hiljaiset hankintasopimuksen muutostilanteet

Väärä voittaja

- Valitun tarjoajan tarjoama tuote, palvelu tai urakka ei vastaa tarjouspyynnössä edellytettyä
 - MAO 603/18 hankintayksikön selvitysvelvollisuuden rajat
 - Valittu tarjoaja ei täytä soveltuvuusedellytyksiä tai sen suorituskyky heikkenee kesken hankintakauden
 - Tapauskohtaista harkintaa: selvitysvelvollisuuden rajat ja hankintayksikön asenne vs. hankintaperiaatteet
-

Sopimusrikkomukset

- Toimittajan suoritukset ovat toistuvasti tai merkittäväällä tavalla puutteellisia
 - Jos hankintayksikkö ei tarkista suoritusta ja tee virheellisestä suorituksesta reklamaatiota kohtuullisessa ajassa, sen voidaan katsoa hyväksyneen suorituksen
 - Hankintojen puutteellinen valmistelu voi myös johtaa toteuttamisvaiheessa sopimusrikkomuksiin
 - EUT:n tuomio C-549/14 *Finn Frogne*
 - Mitä aiemmin on muutettu, sen varmemmin pyritään hankintalainsäädännön kiertämiseen
-

Hankintasopimuksen alan muuttaminen

- Hankintayksikön aktiivisia sopimusmuutostoimia, jotka se tekee hiljaisesti esimerkiksi tilaamalla muuta kuin hankintasopimuksessa on sovittu tai jatkamalla sopimusta ajallisesti
 - MAO 469/18 värikasetit
 - EUT:n tuomio C-526/17 *Euroopan komissio vastaan Italian tasavalta*: voidaan olettaa, että sopimuksen ajallinen jatkaminen myös ilman ennalta tehtyä sopimusta katsottaisiin myös olennaiseksi sopimuksen muuttamiseksi
 - Tällainen muuttaminen tulisi sallia vain hyvin poikkeuksellisesti, esimerkiksi muutoksen vähäarvoisuudesta johtuen, sillä tämä on mallinnetuista tilanteista ainoa, jossa hankintayksikkö toimii itse aktiivisesti hankintalainsäädännön vastaisesti
-

Kiitos!